

REPUBLIKA HRVATSKA
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA
OSNOVNA ŠKOLA KOPRIVNIČKI IVANEC
KUNOVEC

**ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH
NOSITELJA
ODGOJNO – OBRAZOVNE DJELATNOSTI**

Kunovec, listopad 2014.

Na temelju članka 58. stavka 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine,, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12-pročišćeni tekst i 94/13) te članka 21. Statuta Osnovne škole Koprivnički Ivanec, Kunovec u suradnji s Učiteljskim vijećem, Školski odbor OSNOVNE ŠKOLE KOPRIVNIČKI IVANEC, Kunovec na sjednici održanoj 17. listopada 2014. godine donosi:

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Etičkim kodeksom propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i ponašanju u školi i školskom okruženju moraju pridržavati neposredni nositelji odgojno obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Koprivnički Ivanec, Kunovec (u daljnjem tekstu: Škola).

(2) Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se na sve osobe: muškog i ženskog spola.

Članak 2.

(1) Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (dalje u tekstu: učitelji i stručni suradnici), odnos učitelja i stručnih suradnika prema učenicima, odnos učitelja i stručnih suradnika prema roditeljima, strankama i ostalim radnicima Škole, primjereni način ophođenja i odijevanja u Školi, druge odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom odgojno-obrazovnom radu te posljedice kršenja ovog Etičkog kodeksa.

Članak 3.

(1) Učitelji i stručni suradnici dužni su u svom radu postupati savjesno i odgovorno prema pravilima struke i u skladu s temeljnim načelima humanosti, moralnosti, ispravnosti te vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osobito vodeći računa o pravima djece.

II. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 4.

(1) Učitelji i stručni suradnici dužni su postupati jednako prema svima učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju rase, etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, obrazovanja, društvenog položaja, obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja,

invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije odnosno po bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 5.

(1) Učenike treba odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima: istine, mira, ispravnog postupanja, poštenja, odgovornosti, tolerancije, ljubavi i nenasilja.

Članak 6.

(1) Učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje.

Članak 7.

(1) Učitelj i stručni suradnik mora kod učenika poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju, a u prenošenju znanja dužan je primjenjivati najviše znanstvene, stručne, profesionalne i etičke standarde.

Članak 8.

(1) Učitelj je podrška učeniku u životnim problemima, strahovima i nesigurnostima te ga po potrebi upućuje stručnom suradniku.

Članak 9.

(1) Kriterij praćenja rada i ocjenjivanja znanja učenika mora biti objektivan, pouzdan, ujednačen i unaprijed poznat učenicima.

(2) Učenici se ocjenjuju prema Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi koji je unaprijed poznat učenicima.

Članak 10.

(1) Dužnost je učitelja i stručnih suradnika uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, fizički, psihički i duhovni razvitak u skladu s njihovim mogućnostima.

Članak 11.

(1) Kod učenika treba razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 12.

(1) Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljublju.

Članak 13.

(1) Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

(2) Zabranjeno je kažnjavanje neposluha učenika udaljavanjem iz razreda, osim ako su udaljeni zato što su upućeni stručnoj službi ili ravnatelju Škole.

Članak 14.

(1) Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, učitelj i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja Škole, koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 15.

(1) U obavljanju odgojno-obrazovne struke učitelji i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

(2) Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

Članak 16.

(1) U ispunjavanju obaveza učenici ne smiju rabiti nedopuštena sredstva i pomagala, prepisivati te se na neki drugi način služiti nedopuštenim radnjama.

Članak 17.

(1) Učitelj svoje zahtjeve prema učenicima mora prilagoditi sredstvima koja su dostupna u literaturi i izrečena u tijeku nastave.

III. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA SREDINI U KOJOJ ŠKOLA DJELUJE

1. Informacije dobivene od roditelja i komunikacija s roditeljima

Članak 18.

(1) Učitelji i stručni suradnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose s roditeljima odnosno skrbnicima učenika.

Članak 19.

(1) Informacije dobivene od roditelja učitelji i stručni suradnici su dužni čuvati kao profesionalnu tajnu, te na taj način štiti privatnost i dostojanstvo svakog učenika.

Članak 20.

(1) Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

(2) U vrijeme predviđeno za informacije učitelj je dužan biti dostupan svim roditeljima zainteresiranima za razgovor.

Članak 21.

(1) Učitelji i stručni suradnici postupaju jednako prema svim roditeljima, bez diskriminacije ili povlašćivanja po osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije odnosno po bilo kojoj drugoj osnovi.

(2) Učitelji i stručni suradnici s posebnom pažnjom postupaju prema osobama s invaliditetom i drugim osobama s posebnim potrebama.

Članak 22.

(1) Odnos učitelja i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Članak 23.

(1) Učitelji su dužni izvješćivati roditelje o uspjehu učenika, ponašanju i aktivnostima učenika te izostancima s nastave.

2. Komunikacija s okolinom i prezentacija Škole u javnosti

Članak 24.

(1) U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja Školu, učitelj ili stručni suradnik iznosi stavove Škole, u skladu s propisima, dobivenim ovlastima, stručnim znanjem i odredbama ovog Kodeksa.

(2) U javnim nastupima u kojima ne predstavljaju Školu, a koji su tematski povezani sa Školom, učitelji i stručni suradnici dužni su istaknuti da iznose svoje osobne stavove. Dužni su paziti da ne povrijede ugled Škole.

(3) Učitelji i stručni suradnici trebaju ravnatelja upoznati s problemima koje imaju u obavljanju svojih poslova ili u odnosu s drugim radnicima i izraziti mu svoje nezadovoljstvo ili kritiku, te iste moraju riješiti mirnim putem.

Članak 25.

(1) Školska klima treba biti poticajna za otvorenost i suradnju sa sredinom u kojoj Škola djeluje.

Članak 26.

(1) U komunikaciji s okolinom učitelji i stručni suradnici trebaju točno i argumentirano iznositi činjenice o odgoju i obrazovanju i tako doprinositi poticajnom djelovanju Škole na sredinu u svim segmentima njenog djelovanja.

Članak 27.

(1) Učitelji i stručni suradnici trebaju poticati nenasilno rješavanje problema svih sudionika u procesu rada i djelovanja. Dužni su argumentirano i točno iznositi činjenice.

IV. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA PROFESIJI

Članak 28.

(1) Svi djelatnici Škole koji sudjeluju u nastavnom radu u Školi imaju sljedeće dužnosti:

- odgojno-obrazovnu djelatnost obavljati savjesno, stručno, odgovorno, kvalitetno i redovito
- nastojati na postizanju i prenošenju visoke razine znanja na učenike iz svojega predmeta ili područja
- nastojati da učenici što djelotvornije postignu ciljeve tog predmeta ili područja
- kod prenošenja znanja primjenjivati najviše znanstvene, stručne, profesionalne i etičke standarde
- obrađivati sve teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje učenici iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivima
- osigurati učenicima transparentnost i javnost te objektivnost ocjenjivanja
- sudjelovati u izvannastavnim aktivnostima u skladu sa svojim interesima, sposobnostima i mogućnostima
- sustavno raditi na svom profesionalnom razvoju, trajnom učenju i upoznavanju suvremenih spoznaja svoje struke
- vlastitim primjerom poticati učenike na poštivanje Kućnog reda Škole
- promicati suradničke odnose, podržavati timski rad i razmjenu iskustava prilikom poučavanja i učenja u svrhu podizanja kvalitete nastavnog procesa i unapređenja struke
- objavljivati svoje rezultate
- usmjeravati mlađe kolege i pomagati im
- voditi brigu o profesionalnom pristupu radu.

Članak 29.

(1) Djelatnici Škole ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji javna pretpostavka da će utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obaveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.

(2) Obveza je djelatnika Škole otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Članak 30.

(1) Djelatnici Škole trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati, na primjer, obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.). Treba poticati i provoditi neovisnost svih izvanškolskih djelatnosti (koje uključuju financijske ili drugačije interese) kako one ne bi bile u sukobu s profesionalnim obvezama Škole ili utjecale na integritet i objektivnost učitelja.

Članak 31.

(1) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Članak 32.

(1) Osobni izgled svih djelatnika Škole mora biti na odgovarajućoj razini službenosti i ozbiljnosti. Odjeća treba biti čista, uredna, umjerenih linija i krojeva, primjerena pozivu.

(2) Učitelj se za vrijeme nastave ne smije koristiti mobilnim telefonom.

Članak 33.

(1) Svi djelatnici Škole trebaju biti objektivni, moralno se ponašati, te odgovorno i profesionalno raditi, stoga ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u obavljanju profesionalne djelatnosti.

(2) Svaki oblik diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom ili drugom uvjerenju, boji kože, jeziku, socijalnom podrijetlu, članstvu u sindikatu, društvenom položaju, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju i zdravstvenom stanju smatra se nedopustivim. Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti pokazana stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, odnosno, osposobljenost i rezultati u obavljanju radnih zadataka.

Članak 34.

(1) U međusobnim odnosima kolege trebaju iskazivati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost, strpljenje, suradnju i uzajamno pomaganje, a ne smiju ometati kolege u obavljanju njihovih poslova.

(2) Djelatnik Škole treba poštivati položaj svojih kolega i s njima raditi u interesu što kvalitetnijeg obavljanja školske djelatnosti.

Članak 35.

(1) Učitelji i stručni suradnici dužni su suzdržavati se od ponašanja kojim mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog učitelja, stručnog suradnika ili drugog radnika Škole.

(2) Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih učitelja, stručnih suradnika odnosno ostalih radnika Škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

Članak 36.

(1) Spolno uznemiravanje je nedopustivo ponašanje koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, spolno obojeno ruganje i ismijavanje, izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega materijala, zahtijevanje spolnih usluga.

(2) Nasuprot spolnom uznemiravanju, odnosi spolne naravi između učitelja i stručnih suradnika koji uključuju obostrani pristanak smatraju se područjem privatnosti izvan legitimnih interesa Škole.

Članak 36.a

(1) Uznemiravanjem se smatra svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekim od osnova iz članka 33. stavka 2. ovog Etičkog kodeksa koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, a koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Članak 37.

(1) Prema strankama učitelji i stručni suradnici obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo te im dati svaku informaciju kojom raspolažu, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 38.

(1) Ophođenje s učenicima, roditeljima, radnicima Škole te svim drugim osobama s kojima učitelji i stručni suradnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i na razini profesije koju obavljaju.

OSTALE ODREDBE

Članak 39.

(1) Učitelji i stručni suradnici dužni su primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u Školi.

Članak 40.

(1) Dužnost je učitelja i stručnih suradnika ukazivati na neprimjerene postupke ili postupanja glede nepoštovanja odredbi ovoga Etičkog kodeksa ili druga neprimjerna ponašanja, vodeći računa da se to izvrši na način kojim neće biti povrijeđeno dostojanstvo osobe koju se upozorava na takva štetna ponašanja.

Članak 41.

(1) Apsolutno su zabranjena sva neprihvatljiva ponašanja: diskriminacija, spolno ili verbalno uznemiravanje, uzimanje alkoholnih i sličnih napitaka, pušenja ili konzumiranja opojnih sredstava.

Članak 42.

(1) Etičkog kodeksa dužni su se pridržavati svi učitelji i stručni suradnici koji su na dan stupanja na snagu ovog Kodeksa u radnom odnosu u Školi.

(2) Svaki učitelj i stručni suradnik koji će zasnovati radni odnos nakon stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa, prije sklapanja ugovora o radu dužan je upoznati se s odredbama ovog Kodeksa i pridržavati ih se.

(3) Povreda odredbi ovog Kodeksa smatra se lakšom ili težom povredom profesionalnih obveza, za koje osoba treba odgovarati u skladu sa zakonskim odredbama.

Članak 43.

(1) Ovaj Etički kodeks stupa na snagu istekom osmog dana od objavljivanja na oglasnoj ploči Osnovne škole Koprivnički Ivanec, Kunovec.

Predsjednik Školskog odbora:

Klasa: 003-05/14-01/04

Urbroj: 2137-96-06-14-1

Kunovec, 17. listopada 2014.

Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti objavljen je na oglasnoj ploči Škole 20. listopada 2014.

v.d. ravnatelja:

Kristina Furkes, dipl. uč.
